

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Bf.II.362/2011/7.

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2012. január 12. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta és nyilvánosan kihirdette a következő

Í T É L E T E T :

A testi sértés büntette és más bűncselekmény miatt I. r. vádlott neve **ÉS TÁRSA** ellen indított büntetőügyben a **Csongrád Megyei Bíróság 2011.** június 7. napján kihirdetett **1.B.730/2010/46.** számú ítéletének (I. r. vádlott neve) I. r. vádlottra vonatkozó részét

m e g v á l t o z t a t j a

az alábbiak szerint:

Az I. r. vádlott testi épség elleni bűncselekményének megnevezése helyesen: **testi sértés büntette.**

Az eljárás során lefoglalt és a Szegedi Törvényszék Gazdasági Hivatalánál BL.00159/2010/1. tétel alatt kezelt 1.900.-(egyezer-kilencszáz) Ft-ból **1.845.-(egyezer-nyolcszáznegyvenöt) Ft-ot** kell **tanú (neve)** részére kiadni, míg **55.-(ötvenöt) Ft-ot** a vádlottnak rendeli kiadni.

A Bjk.349/2010/25. tételszámmal jelölt 1 pár aranynak látszó fülbevalót a Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság kezeli bűnjelként.

Az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségből az I. r. vádlottat külön **451.350.-(négy százötvenegyezer-három százötven) Ft,** míg az I. és II. r. vádlottat egyetemlegesen **12.960.-(tizenkettő ezer-kilenc százhatvan) Ft** megfizetésére kötelezi.

Egyebekben az elsőfokú ítéletnek (I. r. vádlott neve) I. r. vádlottra vonatkozó részét **helyben hagyja.**

Az I. r. vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe **beszámítja.**

Kötelezi az I. r. vádlottat a másodfokú eljárás során felmerült **27.000.- (huszonhétezer) Ft** bünygyi költség megfizetésére az államnak, a Szegedi Törvényszék Gazdasági Hivatalának felhívása szerint.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

Az elsőfokú bíróság (I. r. vádlott neve) I. r. vádlott bűnösségét halált okozó testi sértés büntetében és társtettségben elkövetett kifosztás büntetében mondta ki. Ezért halmazati büntetésül 6 év börtönre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztésbe beszámította az előzetes fogvatartásban töltött időt és rendelkezett a bűnjelekről, további a bünygyi költségről.

Az elsőfokú ítélet ellen az I. r. vádlott és a védő jelentett be fellebbezést, elsődlegesen a vádlottnak a kifosztás büntetében való bűnösségének megállapítása miatt, e bűncselekmény miatt emelt vád alóli felmentése, összességében pedig enyhítés érdekében. A védő a fellebbezésüket írásban részletesen indokolta és azt a fellebbezési nyilvános ülésen ezzel a tartalommal tartotta fenn. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság indokolatlanul védenccé terhére értékelte a bizonyítékokat. A büntetés kiszabása körében nyomatékos enyhítőként indítványozta értékelni az önkéntes eredmény-elhárítás megállapításához közeli jellegű magatartást, még ha az nem is vezetett eredményre.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség átiratában a rendőri jelentés vádlotti vallomást tartalmazó részének a bizonyítékok köréből történő kirekesztésére tett indítványt, mert arról a törvény ellenére készített jelentést a nyomozó hatóság. Az elsőfokú ítélet jogi indokolásának a bántalmazási szándék és a halálos eredményre kiterjedő gondatlanság formájával történő jogi indokolás kiegészítésére tett indítványt.

Ami a kifosztást illeti, a főügyészségi indítvány a vádlott értékszerző cselekményének második részét, valóságos anyagi halmazatban értékelve annak a Btk. 322. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző, aszerint minősülő és büntetendő, a Btk. 20. § (2) bekezdése szerinti társtettségben elkövetett kifosztás büntettekenti minősítését indítványozta azzal, hogy az elsőfokú bíróság által helyesen megállapított kifosztás büntette nem társtettségben elkövetettnek minősül. További súlyosító körülményre, illetve egy súlyosító körülmény helyesbítésére is indítványt tett, a bűnjelpenz letéti számának helyesbítése mellett. Észrevételezte továbbá, hogy az elsőfokú bíróság 2010. november 11. napján nem tartott tárgyalást, így az erre történt hivatkozás az

ítélet meghozatala kapcsán nem iratszerű. Ugyanakkor az egyik tárgyalási nap évszámának kiegészítésére is indítványt tett.

A fellebbezések alaptalanok és az ítélet tábla csak részben osztotta a fellebbviteli főügyesség álláspontját.

* * *

Az elsőfokú bíróság a bizonyítást eljárási hibától mentesen, törvényesen folytatta le, minek eredményeképpen megalapozott tényállást állapított meg, amit az iratok egybehangzó tartalma alapján a Be. 351. § (2) bekezdés b) pont 2. fordulatára figyelemmel a Be. 352. § (1) bekezdés b) pontja alapján a másodfokú bíróság csupán a következőkkel egészített ki:

(I. r. vádlott neve) I. r. vádlott a terhére rótt testi épség elleni bűncselekmény elkövetésekor tudatában volt annak, hogy **(sértett neve)** sértett évek óta fennálló olyan jellegű megbetegedésben szenved, amely miatt vérzéscsillapító gyógyszereket szed rendszeresen, továbbá több ízben szenvedett már agyvérzést.

E kiegészítésnek az I. r. vádlott által elkövetett testi sértés büntettének minősítése, a vádlottnak az eredményre kiterjedő tudattartalma szempontjából van jelentősége.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást támadó, és a kifosztás büntette miatt emelt vád alóli felmentést bizonyítottság hiánya okából célzó védelmi fellebbezések nem vezethettek eredményre.

Az elsőfokú bíróság megfelelő mélységben foglalkozott az egymással szembenálló bizonyítékokkal. Kellő indokát adta annak, hogy az I. r. vádlottnak azt a cselekményét, mely szerint az általa megrúgott sértettet az ágyneműtartóba „vágta”, miért látta bizonyítottnak. Az ebben a körben kifejtett indokai iratszerűek és mindenben helytállóak; **(II. r. vádlott neve)** vádlott-társ következetesen vallotta azt, hogy neki ezeket mondta el a vádlott-társa. Ezt az előadását alátámasztja az orvosszakértő véleménye, a kérkező mentősök tanúvallomása.

Ennek egyébként nincs jelentősége a testi épség elleni bűncselekmény megállapíthatósága és minősítése szempontjából, az csupán egy speciális mozzanata e cselekménynek. Ugyanakkor kellően alátámasztja, hogy az I. r. vádlott részben szavahihetetlennek minősül és ennek az értékszerző cselekménysorozat bizonyítottsága szempontjából is jelentősége van.

Ami a sértett pénzének elvételével kapcsolatban előadott I. r. vádlotti védekezést illeti, ugyancsak elfogadhatatlan. Az elsőfokú bíróság helyes indokokkal mutatott rá arra, hogy miért látta bizonyítottnak, hogy kizárólag az I. r. vádlott lehetett az, aki a pénzt eltulajdonította. Ezt az álláspontot a másodfokú bíróság mindenben megalapozottnak, iratszerűnek és az életszerűség elvárásainak is megfelelőnek ítélte. A vádbeli cselekményt megelőző napon a sértett keresztlányával együtt számolta meg a sértett pénzét. Ezt a sértett keresztlánya 1.845,- Ft-ra tette, abban biztos volt, hogy az legalább ilyen összeg volt. Az, hogy a vádlott 2.000,- Ft-os címletű bankjeggyel fizetett később a szórakozóhelyen, nem teszi kizárttá, hogy ő vette volna el jogtalan eltulajdonítás végett a sértett pénzét, és ezt a meggyőződést még csak nem is ingatja meg. Az I. r. vádlott saját pénzzel is rendelkezhetett és az sem zárható ki, hogy a sértett sérelmére elkövetett cselekmény, és a II. r. vádlottal való találkozás között az I. r. vádlott költhetett vagy vásárolhatott a pénzből. Önmagában tehát az, hogy 2.000,- Ft-os címlettel fizetett, és 1.900,- Ft töle lefoglalásra került, nem zárja ki a sértett pénzének eltulajdonítását.

A sértettnek a fentebb megállapított készpénzét a cselekmény felfedését követően a nyomozó hatóság már nem találta meg. Márpedig olyan adat nem merült fel, hogy ez a pénz másként is eltűnhetett, mint hogy az I. r. vádlott azt eltulajdonította. Ebből következik, hogy a közvetett bizonyítékok zárt logikai láncot alkotnak, abban folytonosság-megszakadás nincsen, következésképpen ítéleti bizonyossággal, helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság az I. r. vádlott értékszerző cselekményének bizonyítottságát.

A részleges felmentést célzó védelmi fellebbezések voltaképpen nem más, mint a bizonyítékok eltérő mérlegelését célozzák; azt sérelmezik, hogy az elsőfokú bíróság nem fogadta el az I. r. vádlott tényelőadását, hanem a tényállást mindkét cselekményt illetően a terhelő bizonyítékokra alapította.

A törvényen alapuló, így irányadó ítélkezési gyakorlat szerint megalapozott elsőfokú tényállás esetén nincs törvényes lehetőség a bizonyítékok eltérő értékelésére a felülbírálat során. Ebből következik, hogy a részleges felmentést célzó, a bizonyítékok mérlegelésén keresztül tényállást támadó védelmi fellebbezés nem vezethetett sikerre.

* * * *

A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett az I. r. vádlott bűnösségére mindkét bűncselekményt illetően és a minősítés is törvényes. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság a kifosztás büntetteként értékelt cselekmény részletes indokolásával adós maradt.

A másodfokú bíróság nem értett egyet a fellebbviteli főügyészség által megfogalmazott és a második értékszerző cselekmény kísérletét önálló rendbeli, a Btk. 322. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző társtettesként elkövetett kifosztás büntette kísérleteként értékelni indítványozó állásponttal.

Az I. r. vádlottnak az a cselekménye, hogy a bántalmazást követően magatehetetlen sértett pénzét jogtalan eltulajdonítás végett elvette, majd 1-2 óra múlva ugyanoda visszatért - immár társával - és további értékek után kutatott, az ún. természetes egység dogmatikai kategóriájába tartozik.

Az I. r. vádlott előéletére, a sértetthez fűződő viszonyára is figyelemmel, meghatározó motívum, hogy minden időben igyekezett a sértett értéktárgyait, illetve vagyonának egy részét megszerezni. Bizonyított adat van arra is, hogy több ízben elfogyasztotta a sértett ebédjét is, illetve tőle rendszeresen „lopkodott”. A most elbírált cselekménysor meghatározó absztrakt motívuma tehát az I. r. vádlott értékszerző viszonyulása a sértetthez. Ez a motívum az első cselekmény kapcsán manifesztálódott először, mikor az I. r. vádlott az általa alkalmazott erőszak hatása alatt álló sértettől vette el pénzét. Nem változott ez a helyzet a későbbiekben sem, mikor egy pár óra elteltével oda társával tért vissza. Ez csupán látszólagos időbeli elkülönülés - figyelemmel a motívumra - és a térben nem is különült el. A sértett ugyanis ekkor is még az I. r. vádlott által alkalmazott erőszak hatása miatt volt védekezésre képtelen állapotban. Erre különösen utal az, hogy a vádlottak nem tudták közösen sem eldönteni, hogy vajon a sértett életben van-e még, avagy már meghalt. Azt azonban tapasztalták, hogy a sértett védekezésre képtelen állapotban van. Ez a védekezésre képtelen állapot a II. r. vádlott számára más által - társa által - kifejtett erőszak folytán állt elő [Btk. 322. § (1) bekezdés c) pont], míg az I. r. vádlottnál az alaphelyzet változatlan: az általa korábban véghezvitt bántalmazás, mint lenyűgöző erőszak folytán került a sértett abba a helyzetbe, ami kétségkívül védekezésre képtelenség, de nem azonos kategória a Btk. 322. § (1) bekezdés c) pontjában megfogalmazottal.

Elvi alapon egyetért a másodfokú bíróság a fellebbviteli főügyészségnek azzal az álláspontjával, hogy ez utóbbi cselekmény nem maradhat értéketlenül büntetőjogilag és az nem lopásnak, hanem kifosztásnak minősül. A másodfokú bíróság álláspontja azonban az, hogy az nem valósít meg anyagi halmazatot, hanem a természetes egység kategóriájába tartozik, így 1 rb.-nek minősül. A másodfokú bíróság álláspontja szerint tehát a két cselekményrész között eltelt rövid idő sem a tényleges anyagi halmazat, sem a folytatóságosság megállapítását nem teszi lehetővé, hanem a cselekmény többmozzanatú természetes egységként értékelendő. Ezt az álláspontot látszik alátámasztani a BH 1988/59. sz. alatti jogeset kapcsán, illetve az ún. kapcsos kommentár 36. pótlás 746/2. oldal első bekezdésében kifejtett jogi álláspont is.

Az elsőfokú bíróság általi minősítés is arra utal, hogy az elsőfokú bíróságnak is ez volt az álláspontja, bár azt részletesen nem indokolta meg. Az I. r. vádlottnak ezt a cselekményét - helyesen - az elsőfokú ítélet rendelkező részében és indokolásában is a Btk. 322. § (1) bekezdés b) pontjába ütközően 1 rb.-nek minősítette, míg a rövidített indokolásból kitűnően **(II. r. vádlott neve)** II. r. elítélt esetében a cselekményt a Btk. 322. § (1) bekezdés c) pontja szerint minősítette.

Tehát az állapítható meg, hogy az elsőfokú bíróságnak is az volt az álláspontja, miszerint az I. r. vádlott értékszerző cselekménye a természetes egység körébe tartozó és azonosan minősülő cselekvőség, míg a II. r. vádlott cselekménye eltérő törvényhely szerint minősül.

Megjegyzi ugyanakkor a másodfokú bíróság, hogy annak sem lett volna semmi akadálya, hogy az I. r. vádlott két eltérően minősülő (más és más törvényhelybe ütköző) kifosztási cselekménye alkosson akár törvényi egységet, illetve annak feltétele esetén folytatólágosságot, vagy amennyiben ennek feltételei fennállnak, bűnhalmazatot.

A jelen esetben azonban az I. r. vádlottnak mind a két részcselekménye a Btk. 322. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző, aszerint minősülő és büntetendő, a második cselekményrészre tekintettel a Btk. 20. § (2) bekezdése szerinti társtetteségben elkövetett kifosztás büntette, amely részben a Btk. 16. §-a szerinti kísérlet, de külön ekként nem minősül, figyelemmel a Bírósági Határozatok 1993. évfolyam 72. szám alatt megjelent és iránymutató döntésre.

Ebből következik, hogy az elsőfokú bíróságnak a vagyon elleni bűncselekmény minősítése körében elfoglalt álláspontját mindenben osztotta az ítélőtábla a most írt részletesebb indokolással.

Ugyancsak bővebb indokolásra szorul az I. r. vádlott testi épség elleni bűncselekményének bűnösségi formája. Az ugyanis nyilvánvaló, hogy az I. r. vádlott a testi sértésre irányuló egyenes szándékkal járt el, mikor a sértettet a tényállásban leírt módon megütötte, illetve megrúgta. A sértett bekövetkező halálára azonban az ítélőtábla álláspontja szerint nem tudatos gondatlansága, hanem hanyagsága állapítható meg alappal. A bántalmazás módjából és erejéből nem következik az, hogy az I. r. vádlott látta a halálos eredmény bekövetkezésének lehetőségét, csupán az, hogy kellő körültekintés mellett azt látnia kellett volna. Nem állapítható meg továbbá olyan körülmény, melyre tekintettel bárminemű könnyelmű bizakodást táplálhatott volna arra, hogy a sértettnél a halálos eredmény elmarad. A könnyelmű bizakodás mint a tudatos gondatlanság feltétele kizárólag abban az esetben állapítható meg, ha van olyan körülmény, amelyben objektíve is alappal bizakodhat az elkövető (pl. hogy

a sértett valamilyen hozzátartozója rendszeres időközökben látogatja őt, így az elkövetéskori napon is nagy valószínűséggel segítséget tud neki nyújtani, vagy egyéb olyan, mindennapi körülmény, amelynek bekövetkeztében megalapozottan bízhat). Ilyen azonban nem állapítható meg az I. r. vádlott esetében. Az I. r. vádlott a tőle elvárható körültekintést és figyelmet mulasztotta el, és ezért nem látta előre, hogy az elesett, idős, beteges, általa is tudottan vérzékenységekben szenvedő, és több agyvérzésen átesett sértett megrúgása folytán a sértett halála következhet be. Ezért a gondatlanság enyhébb formája - a hanyagság - fennállása állapítható meg a halálos eredményre (Btk. 13. § 1. fordulata és 14. § 2. fordulata).

A cselekményt az elsőfokú bíróság nem a 61/2008. BK véleményben meghatározottak szerint nevezte meg, ezért azt a másodfokú bíróság helyesbítette.

* * * * *

A bűnösségi körülményeket illetően a másodfokú bíróság a társtetteséget értékeli súlyosítóként a társas elkövetés helyett, mert a BKv 56. számú állásfoglalás megfogalmazásának ez felel meg. Enyhítőként értékelte viszont az I. r. vádlottnak a testi épség elleni cselekményének elkövetése után tanúsított magatartását, azt, hogy a sértetthez segítséget hívott, ami az önkéntes eredmény-elhárítás megállapítására ugyan nem alkalmas, mert az nem vezetett eredményre, de ahhoz kétségtelenül közelálló jellegű magatartás.

Az I. r. vádlottal szemben halmazati büntetésül kiszabható szabadságvesztés büntetési tételkerete 2-12 évig terjed. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az I. r. vádlott büntetett előélete, továbbá az, hogy volt nevelőszülője, idős, elesett, beteg oltalomra szoruló személy sérelmére valósította meg mindkét cselekményét, egyaránt hosszabb tartamú szabadságvesztés kiszabását indokolja. Az elsőfokú bíróság által halmazati büntetésül kiszabott 6 év börtön megfelelően szolgálja a büntetés céljait, nem olyan súlyos, hogy lényeges enyhítése lenne indokolt, és a közügyektől eltiltás megválasztása és mértéke is egyaránt igazodik a bűncselekmény jellegéhez, tárgyi súlyához és az I. r. vádlott személyében rejlő fokozottabb társadalomra veszélyességhez.

Ebből következik, hogy a büntetés lényeges enyhítésére sem látott indokot a másodfokú bíróság.

Az elsőfokú bíróság nem az iratokban rögzítetteknek megfelelően állapította meg a bűnjelpenz letéti számlájának számát, ezért a másodfokú bíróság azt helyesbítette. A tényállásban megállapítottakra figyelemmel a sértett örökösének 1.845,- Ft-ot kell kiadni, míg a fennmaradó 55,- Ft-ot a vádlottnak rendelte kiadni.

Rámutat a másodfokú bíróság továbbá, hogy az elsőfokú bíróság 2010. november 11. napján nem tartott érdemi tárgyalást, ezért az nem szolgált az ítélet meghozatalának alapjául, ugyanakkor az utolsóként megjelölt tárgyalási naphoz tartozó évszám: 2011.

Az elsőfokú bíróság a bűnügyi költség megállapításakor tévedett, mert a testi épség elleni bűncselekmény kapcsán felmerült bűnügyi költséget egyetemlegesen terhelte az I. és II. r. vádlottakra. Ennek nincs ténybeli alapja, tekintve, hogy kizárólag az I. r. vádlott cselekvősege kapcsán merültek fel ezek a költségek, ezért a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezést ennek megfelelően helyesbítette.

A kifejtettekből következik, hogy a fellebbezések nem vezettek eredményre, de az elsőfokú ítéletet a másodfokú bíróság hivatalból is felülbírálván a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, egyebekben viszont az elsőfokú ítéletnek az I. r. vádlottra vonatkozó részét a Be. 371. § (1) bekezdés 1. fordulata alapján helybenhagyta.

A Btk. 99. § (1) és (2) bekezdése alapján rendelkezett az előzetes fogvatartás további beszámításáról a szabadságvesztésbe, és a Be. 381. § (1) bekezdése alapján, figyelemmel a 338. § (1) bekezdésére, kötelezte az I. r. vádlottat a másodfokú eljárás során a kirendelt védelmével felmerült bűnügyi költség viselésére.

Szeged, 2012. január 12.

Gyurisné dr.Komlóssy Éva s.k. a tanács elnöke	Dr.Katona Tibor s.k. a tanács tagja, előadó	Dr.Mezőlaki Erik s.k. a tanács tagja
--	--	---

A Szegedi Ítéltábla Bf.II.362/2011/7. számú ítélete és a Csongrád Megyei Bíróság 2011. június 7. napján kihirdetett 1.B.730/2010/46. számú ítéletének (I. r. vádlott neve) I. r. vádlottra vonatkozó és a jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2012. január 12.

Gyurisné dr.Komlóssy Éva s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő